

איתמר רייך - יועץ בטיחות בעבודה ובחקלאות
itamar.reich@gmail.com

בטיחות בעבודה עם בע"ח

אנשים לא מעריכים שבע"ח שלהם מהווים מקור לסכנה. עם זאת, רבים הם פציעות ומקרי המוות בתחום החקלאות, שמתרחשים מדי שנה, כתוצאה מתאונות הקשורות לבעלי חיים. **איתמר רייך** מביא כללי זהירות ועבודה עם בעלי החיים ברכת

תכנון מוקדם, השקעות במתקנים חדשים ושימת לב להתרחבות עתידית, יכולים לספק בטיחות לעובדים ולבעלי החיים. יש להשתמש ביועץ בטיחות בעבודה ובמהנדסי חקלאות מבנים, שיכולים לסייע בתכנון של מבנים חדשים או שיפוץ הקיימים.

2 שנים האחרונות, ישנה התמחות חקלאית ושיטות טיפול שונות בבעלי חיים. גודל העדרים הופך את המודעות לבטיחות, הכרחית ויעילה, לעובדים במשק החקלאי.

בעלי חיים: עד כמה אתה מכיר אותם?

כל מי שעובד עם בעלי חיים, מבין שיש לכל חיה התנהגות משלה. חושי חיות המשק נבדלים במידה רבה והם רואים אותם דברים בצורה שונה מאוד! לדוגמה, לפרה יש ראייה פנורמית. תנועה מהירה מאחוריה עשויה להפחיד אותה ויש סיכוי שתנועה בחזית בכלל לא תראה.

חיות המשק רואות דברים שונה מבני אדם. יש להן קושי לשפוט מרחקים. גורמים אלה מסבירים מדוע בעלי חיים הם לעתים, סרבניים ועצבניים, במיוחד בסביבה לא מוכרת.

חיות המשק רואות דברים שונה מבני אדם. יש להן קושי לשפוט מרחקים. גורמים אלה מסבירים מדוע בעלי חיים הם לעתים, סרבניים ועצבניים

לבעלי חיים יש רגישות יתר. הם יכולים לזהות צלילים שהאוזניים שלנו לא יכולות לשמוע. רעש חזק מפחיד את בעלי החיים, מחקרים הוכיחו כי תדירות גבוהה ממש הכאיבה לבעל החי. הערכה של המאפיינים בבע"ח היא חיונית כדי לעבוד בבטחה. בתכנון מתקני בעלי חיים יש לקחת בחשבון תכונות אלו.

מתקנים לבעלי חיים

מתקנים וציוד לקוי יכולים לגרום לפציעות בעלי חיים ובני אדם. זה יכול להיות גם הפסד כלכלי ניכר למשק.

הרמת רגל על ידי חבל וכף טרקטור

בדוק כמה עגלים רכים יש במרבץ הטובעני

משטחי דריכה והליכה לקויים הם אחד גורמים העיקריים להחלקה ולנפילה של בעלי חיים ובני אדם

להלן כמה אזורים ראויים לתשומת לב מיוחדת בעת תכנון מתקנים לבעלי חיים:

- משטחי דריכה והליכה לקויים הם אחד גורמים העיקריים להחלקה ולנפילה של בעלי חיים ובני אדם. מחקר אמריקאי שנערך לאחרונה מצא כי הנפילות היוו 18 אחוזים מכלל התאונות הקשורות לעבודה עם בעלי חיים.

משטחי העבודה צריכים להיות מחומר אטום, רצוי בטון. רצפת הבטון צריכה להיות מחוספסת כדי למנוע החלקות בתנאים רטובים.

אזורי תעבורה, כגון מעברים, צריכים להיות מחורצים. משטחי עבודה צריכים להיות בנויים באופן כזה, שהמים יכולים להתנקז ממנו בקלות.

- עולים, מתקני ריסון ושערים, חשובים ביותר בכל מתקן של בעלי חיים, וחשוב שיהיו מספיק חזקים כדי לעמוד בכוח של בעל החי. יש מגוון רחב של חומרים זמינים; יש לזכור כי המפתח הוא חוזק ועמידות.

- **תאורה** בסביבת בעלי חיים צריכה להיות טובה ותקינה. כתמים וצללים בהירים או חשוכים נוטים לעורר פחד וחשש, במיוחד בצפיפות. בעלי חיים יעברו בקלות רבה יותר מאזור חשוך לאזור מואר מאשר הפוך.

הקיץ הופך לחורף עם מערכות העירפול של א.ר.ג.

שאל את הפרות ברפתות:

- שביל החלב - כפר ויתקין
- חוות השחפים
- רגבה
- בית-אלפא
- משק יוקר - יוקנעם
- נווה-אור
- מיזרע
- רוזנברג - כפר ידידיה
- אפטו - בורגתא
- גרופית
- דורי פרקס - פארן
- עין-חרוד
- תל-יוסף
- יהל

א.ר.ג. פיתוח ויעוץ בחקלאות בע"מ

מושב עין-ורד ת.ד. 186 מיקוד 40696 טלפקס. 09-7962387, נייד: 052-3383005
www.arn-fog.com Email: noam@arn-fog.com

אנשי משק רבים הפכו וטרינרים חובבים. תופעה – עובדי המשק מספקים אנטיביוטיקה ותרופות אחרות באופן קבוע לבעלי החיים שלהם. באופן כללי אסור, אלא אם אתה תחת פיקוחו של רופא וטרינר מוסמך. יש לשמור תרופות בעלי חיים במקרר, מכשירים כגון מזרקים ומחטים יש לנקות למצב סטרילי.

איומים על בני אדם

כל בעלי החיים יכולים להוות מקור למחלה בבני אדם. מחלות שיכולות להיות מועברות בין בעלי חיים ואדם מכונות *zoonoses*. למשל כלבת – הווירוס הקטלני הזה משפיע על מערכת העצבים המרכזית והוא יכול להיות מועבר על ידי רוק של בעל חיים נגועים, באמצעות נשיכה או מגע עם פצע חשוף. חיסון נרחב של חיות המחמד הפחיתה במידה ניכרת את סכנת הכלבת. עם זאת, עובדי המשק נמצאים בסיכון גדול יותר בשל קרבתם לחיות. יש לקרוא לוטרינר כדי לבחון בע"ח שמתנהג באופן חריג. אולי הוא ננשך על ידי בעל חיים שאתה חושד כי הוא נגוע בכלבת. ישנן *zoonoses* אחר המשפיעים על בני אדם. עם זאת, צעדי מניעה, כגון שמירה על מתקני בעלי חיים נקיים, בדיקות וחיסונים, ושיטות סניטריות בטיפול בבעלי החיים והמוצרים, יעשו הרבה כדי למנוע את הסכנה.

ציוד מגן אישי

יש להשתמש בציוד מגן אישי כמו: מגן לרגלים, מגן לידיים, משקפי מגן ומגן שמיעה. נעלי בטיחות או מגפיים, צריכים להיות חלק מציוד מגן אישי. שאיבה ואוורור טובים יסירו את רוב האבקות והחלקיקים הקשורים לבעלי חיים. כפפות יעזרו לחסל את רוב החתכים והחבלות שיכולים, לעתים, להיגרם בעת טיפול בבעלי חיים. כפפות גומי חד פעמיות צריכים להיות מותאמים לטיפול בבעלי חיים.

ניהול משק כלכלי ובטוח

- ניהול משק בצורה בטיחותית טובה חיוני מאוד!!!, לא רק לביטחון האישי שלך, אלא גם לבריאותם ולרווחתם של בע"ח.
- יש לכבד את כל בעלי החיים. בדרך כלל אין להם כוונת תקיפה או רצון לפגוע בך בכוונה, אבל הגודל והנפח עלול להיות מסוכן.
 - שמור על ילדים מבעלי החיים, במיוחד באזורי טיפול בבעלי חיים.
 - בריאות בעלי חיים, יש להגביל או להסדיר את כניסתם של מבקרים. אנשי מכירות ושירות יכולים להביא מחלות ממשקים אחרים.
 - יש להיות רגוע ומכוון בעבודה שלך עם בעלי חיים.
 - בעלי חיים ממין זכר יכולים להיות מסוכנים ביותר. יש להכין מתקנים מיוחדים לבעלי חיים אלה, ויש לנקוט זהירות יתר בעת הטיפול עמם.
 - רוב בעלי החיים נוטים להיות אגרסיביים בעת הגנה על חיה שבעת נולדה, להיות זהיר במיוחד בסביבת חיות שזה עתה נולדו.
 - שמור על מתקנים במצב טוב. מרזבים, עולים, מתקני ריסון. משטחי עבודה, גדרות ורמפות יש לתחזק באופן קבוע.
 - בורות וברכות חיצוניות צריכים להיות מגודרות ומשולטות.

כפי שאנו למדים יש קשר ישיר ורציף בין ניהול המשק בצורה כלכלית וטובה ובין שמירה על בטיחות העובדים ונותני השירות במשק. ■

עבודה בבטחה!

סוג ומשך זמן של תאורה עשוי לשחק תפקיד בפיריון של בעלי חיים מסוימים.

- הרחקת ציוד ומפגעים בשטח היא חלק חשוב לבע"ח ולעובדי המשק.
- בשל הסכנות הרבות, יש לבדוק באופן קבוע את כל הנקודות הרופפות או תפסים שחוקים שיכולים, לצבוט, או לפגוע. יש להחליף מעקות חלשים או שערים שבורים. מתקנים ניידים צריכים להיות מעוגנים היטב לקרקע לפני השימוש.

גורמי אנוש בטיפול בבעלי החיים

ניסיון מעשי הוא המורה הטוב ביותר לטיפול בטוח בבעלי חיים. חקלאים שטיפלו בבע"ח על פני תקופה ארוכה של זמן, פיתחו "תחושה" של הבנה ורגישות לבעלי החיים ולהרגלים שלהם. שיטות טיפול משתנות, במידה רבה, בין סוגים שונים של בעלי חיים במשק.

יש לכבד את כל בעלי החיים. בדרך כלל אין להם כוונת תקיפה או רצון לפגוע בך בכוונה, אבל הגודל והנפח עלול להיות מסוכן

כללים מקובלים לעבודה עם כל בעל חיים:

- יש להיות רגוע ומכוון, כי רוב בעלי החיים יגיבו לשגרה.
 - יש להכריז על הנוכחות שלך מבעוד מועד בהתקרבותך לבעלי חיים, כדי למנוע בהלה.
 - יש להימנע מתנועות מהירות או מרעשים.
 - יש להיות סבלני; לא לדרבן בעל חיים כאשר אין לו לאן להתקדם.
 - יש לגעת בעדינות ובזהירות בבעלי חיים – לא דוחפים, לא מכים ולא צועקים.
 - יש לתכנן ולדאוג לדרך מילוט בעת עבודה עם בעלי חיים.
 - יש לשמור על בריאות והיגיינה:
- בריאות בעלי החיים היא חלק חיוני של ניהול משק חי טוב, במיוחד במערכות כליאה, שבהן הצפיפות יכולה להשפיע על התפשטות מחלות במהירות רבה. תחזוקה של סביבה נקיה ויבשה היא כמובן חשובה. מספר גורמים אחרים חיוניים גם הם לבריאות בעלי החיים.

אוורור – יש לשמור על מניעת אבק מרבית. תרבויות שונות עשויות להיות נוכחות בהזנה; אלה יכולות לגרום לבעיות נשימה, כמו גם, בעיות במערכת העיכול. כל ההזנות צריכים להיבדק בזהירות לפני שיינתנו לבעלי חיים. מספר הגזים הקשורים במשק החקלאי יכול להשפיע על הבריאות של בעלי חיים ועובדי המשק. גזי זבל יכולים להיות מזיקים לבריאות אם האוורור אינו תקין. גזים הקשורים למערכות דשן נזליות (H_2S) ומגורות (NO_2) היו אחראים למותם של בעלי חיים רבים.

ריפוד – תנאי סביבה יבשים יקלו על תנועת בעלי החיים ויעזרו לטיפול בהם.

סימון שילוט, הוראות עבודה ואזהרות

יש לתלות גיליונות בטיחות של גז, תחמיץ, זבל, חומרי ניקוי ותרופות. יש לסמן סכנות במשק החקלאי לעובדי המקום ולנותני השירות.